

## KARTA PRZEDMIOTU

<b>Kod przedmiotu</b>	0222.5.HIS1.B.HS	
<b>Nazwa przedmiotu w języku</b>	polskim	Historia starożytna
	angielskim	Ancient History

### 1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

<b>1.1. Kierunek studiów</b>	Historia
<b>1.2. Forma studiów</b>	Studia stacjonarne/niestacjonarne
<b>1.3. Poziom studiów</b>	Studia pierwszego stopnia
<b>1.4. Profil studiów*</b>	Ogólnoakademicki
<b>1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu</b>	Dr hab. Lucyna Kostuch, prof. UJK
<b>1.6. Kontakt</b>	lucyna.kostuch@ujk.edu.pl

### 2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

<b>2.1. Język wykładowy</b>	Język polski
<b>2.2. Wymagania wstępne*</b>	brak

### 3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

<b>3.1. Forma zajęć</b>	Wykład i konwersatorium	
<b>3.2. Miejsce realizacji zajęć</b>	Zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
<b>3.3. Forma zaliczenia zajęć</b>	Zaliczenie z oceną i egzamin	
<b>3.4. Metody dydaktyczne</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wykład;</li> <li>- praca ze źródłami;</li> <li>- dyskusja</li> <li>- SWOT.</li> </ul>	
<b>3.5. Wykaz literatury</b>	<b>podstawowa</b>	<p>Jacynowska M., Stępień M., Musiał D., <i>Historia starożytna</i>, Warszawa 2007.</p> <p>Mrozewicz L., <i>Historia powszechna. Starożytność</i>, Poznań 2008.</p> <p>Wolski J., <i>Historia powszechna. Starożytność</i>, Warszawa 2007.</p> <p>Ziółkowski A., <i>Historia Powszechna. Starożytność</i>, Warszawa 2009.</p> <p><i>Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, Warszawa 1993.</p>
	<b>uzupełniająca</b>	<p>Bravo B., Wipszycka E., <i>Historia starożytnych Greków</i>, t. 1, Warszawa 1988, t. 3, Warszawa 1986; Benedetto Bravo, Marek Węcowski, Ewa Wipszycka, Aleksander Wolicki t. 2, Warszawa 2009.</p> <p>Jacynowska M., Pawlak M., <i>Starożytny Rzym</i>, Warszawa 2011.</p> <p>Lengauer W., <i>Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego</i>, Warszawa 1999.</p> <p>Musiał D., <i>Świat grecki Od Homera do Kleopatry</i>, Warszawa 2008.</p> <p>Uberti M. L., <i>Wprowadzenie do historii starożytnego Bliskiego Wschodu</i>, Warszawa 2010.</p>

### 4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p><b>4.1. Cele przedmiotu</b></p> <p><b>Wykład:</b></p> <p>C1-Przedstawienie zagadnień dotyczących historii starożytnej i zapoznanie z najnowszym stanem badań w powyższym zakresie.</p> <p>C2- Kształcenie umiejętności rozumienia kategorii pojęciowych z zakresu historii starożytnej i formułowania opinii historycznych związanych z powyższą problematyką.</p> <p>C3-Kształtowanie postawy szacunku dla dorobku starożytnego dziedzictwa historycznego.</p> <p><b>Konwersatorium:</b></p> <p>C1-Zapoznanie z istotnymi aspektami historii starożytnej.</p> <p>C2-Przygotowanie do interpretowania starożytnych świadectw źródłowych i kształcenie umiejętności uzasadniania opinii historycznych w zakresie problematyki związanej z historią starożytną.</p>
--

## 4.2. Treści programowe

### Wykłady:

1. Wykład organizacyjny Pojęcie historii starożytnej – zakres chronologiczny i zasięg terytorialny.
2. Wojny Sumerów i Akadów – Mezopotamia w III tys. p.n.e.
3. Od ekspansji gospodarczej do wielkich wojen terytorialnych – budowa imperium egipskiego.
4. Podbój świata bliskowschodniego – wielkie imperia w II i I tysiącleciu p.n.e.
5. Najśłynniejsza bitwa w historii starożytnego Bliskiego Wschodu – starcie potęg pod Kadesz w świetle zachowanych świadectw źródłowych.
- 6, 7. Najdawniejsze dzieje ludów basenu Morza Śródziemnego:
  - świat egejski;
  - spór o Troję;
  - migracje, wojny, piractwo, najemnicy – Hellada w Wiekach Ciemnych i okresie archaicznym (XII-VI w. p.n.e.);
  - kolonizacja fenicka i kolonizacja grecka.
- 8, 9. Obrona Europy przed barbarzyńcami – wojny Greków z Persami.
- 10, 11. Grecka wojna światowa – wojna peloponeska.
12. Teby, Ateny i Sparta. Walka o hegemonię w I połowie IV w. p.n.e. Ekspansja Macedonii.
13. Wyprawa Aleksandra Macedońskiego.
14. Walki diadochów. Powstanie monarchii hellenistycznych.
15. Ptolemeusz II Filadelfos – Egipt Ptolemeuszy w okresie imperialnym.
16. Italia w okresie ekspansji Etrusków. Etruskowie, Grecy, Kartagińczycy – walka o wpływy.
17. Pierwszy etap ekspansji rzymskiej – podbój Italii: Lacjum i Italia środkowa.
18. Wojna Rzymu z Pyrrusem.
- 19, 20. Narodziny rzymskiego imperializmu – I i II wojna punicka.
- 21, 22. Podbój basenu Morza Śródziemnego – rzymska ekspansja do roku 146 p.n.e.
- 23, 24. Ekspansja rzymska u schyłku republiki – do Idów marcowych 44 p.n.e.
25. Trzecia wojna domowa i ostatnie dni republiki – od Idów marcowych do bitwy pod Akcjum.
26. Polityka zagraniczna Oktawiana Augusta.
- 27, 28. Ekspansja Rzymu cesarskiego – spadkobiercy Augusta.
- 29, 30. Największe bunty w historii Cesarstwa Rzymskiego, wojny domowe, katastrofy przyrodnicze, epidemie, najazdy barbarzyńców.

### Konwersatorium:

1. Zapoznanie z kartą przedmiotu i warunkami zaliczenia.
2. Sumerowie i Akadowie w świetle świadectw źródłowych.
3. Egipt w czasach piramid. Współczesne badania archeologiczne.
4. Prawa Hammurabiego – analiza zewnętrzna i wewnętrzna dokumentu.
5. Lud faraonów w okresie Nowego Państwa w świetle zachowanych świadectw źródłowych.
6. Kultura minojska w świetle zachowanych świadectw źródłowych.
7. Kultura mykeńska w świetle zachowanych świadectw źródłowych.
- 8, 9. Hellada arystokratyczna – geneza ideałów politycznych i kulturowych starożytnych Greków.
10. W podróży do nowego kraju – jak Grecy zakładali kolonie (analiza zachowanych świadectw).
11. Hellenowie i barbarzyńcy. Jak Grecy traktowali Obcych.
12. Polis ateńska w okresie archaicznym i klasycznym
13. Polis spartańska w okresie archaicznym i klasycznym.
- 14, 15. Kultura grecka w okresie klasycznym (V/ IV w. p.n.e.)
16. Macedonia i ród Argeadów. Hellenowie czy barbarzyńcy?
17. Świat hellenistyczny – dorobek kulturowy.
18. Egipt w czasach Ptolemeuszy w świetle źródeł epigraficznych i papirologicznych.
19. Aleksandria – najwspanialsze miasto starożytnego świata. Współczesne badania podwodne.
20. Etruskowie w świetle świadectw źródłowych.
21. Powstanie Rzymu i podstawy jego rozwoju. Współczesne badania archeologiczne a starożytne świadectwa literackie.
22. Wprowadzenie republiki w Rzymie. Organizacja polityczna i społeczna republikańskiego Rzymu.

23. Kultura rzymska w okresie wczesnej republiki (od wprowadzenia republiki do zjednoczenia Italii pod rzymskim panowaniem).
24. Kultura rzymska w okresie podboju świata śródziemnomorskiego (od wojen punickich do 146 r. p.n.e.).
25. Juliusz Cezar – *cursus honorum* u schyłku republiki.
26. Kultura rzymska w okresie wojen domowych (146-31 p.n.e.).
27. Komedia republiki: Rzym Oktawiana Augusta w świetle zachowanych źródeł.
28. Kultura rzymska na przełomie epok – portret epoki augustowskiej. Propaganda cnót rzymskich.
29. Kultura rzymska w dobie cesarstwa.
30. Kolokwium zaliczeniowe.

#### 4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
<b>w zakresie WIEDZY:</b>		
W01	Wykazuje znajomość w stopniu zaawansowanym fachowej terminologii z zakresu historii starożytnej	HIS1A_W02
W02	Wykazuje zaawansowaną znajomość historii starożytnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym	HIS1A_W04
W03	Posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych w poznaniu epoki starożytnej	HIS1A_W09
<b>w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:</b>		
U01	Wyszukuje, analizuje, interpretuje, selekcjonuje, integruje informacje z zakresu historii starożytnej, korzystając z bibliografii, baz danych bibliotecznych, a także źródeł historycznych i literatury	HIS1A_U02
U02	Potrafi zdefiniować, objaśnić, stosować ustnie i pisemnie terminy fachowe właściwe dla historii starożytnej, posługuje się adekwatnymi teoriami i paradygmatami badawczymi	HIS1A_U04
<b>w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:</b>		
K01	Formułując opinie na temat dorobku kultur starożytnych, przestrzega etyki zawodu historyka	HIS1A_K05

#### 4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																							
	Egzamin pisemny			Kolokwium			Aktywność na zajęciach																	
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć								
	W	C	..	W	C	K	W	C	..	W	C	K	W	C	..	W	C	..	W	C	..			
W01	+					+						+												
W02	+					+						+												
W03												+												
U01												+												
U02	+					+						+												
K01												+												

\*niepotrzebne usunąć

#### 4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma	Ocena	Kryterium oceny
-------	-------	-----------------

zajęć		
wykład (W)	3	51-60% maksymalnego wyniku z egzaminu;
	3,5	61-70% maksymalnego wyniku z egzaminu;
	4	71-80% maksymalnego wyniku z egzaminu;
	4,5	81-90% maksymalnego wyniku z egzaminu;
	5	91-100% maksymalnego wyniku z egzaminu.
konwersatorium (K)*	3	51-60% maksymalnego wyniku z kolokwium zaliczeniowego i aktywności na zajęciach;
	3,5	61-70% maksymalnego wyniku z kolokwium zaliczeniowego i aktywności na zajęciach
	4	71-80% maksymalnego wyniku z kolokwium zaliczeniowego i aktywności na zajęciach;
	4,5	81-90% maksymalnego wyniku z kolokwium zaliczeniowego i aktywności na zajęciach;
	5	91-100% maksymalnego wyniku z kolokwium zaliczeniowego i aktywności na zajęciach.

#### 5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	120	80
Udział w wykładach*	60	40
Udział w konwersatoriach i kolokwium zaliczeniowym	60	40
Udział w egzaminie	(2)	(2)
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	30	70
Przygotowanie do konwersatorium	15	35
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	15	35
<b>ŁĄCZNA LICZBA GODZIN</b>	<b>150</b>	<b>150</b>
<b>PUNKTY ECTS za przedmiot</b>	<b>6</b>	<b>6</b>

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)